

Referat

SEJŠELI

Kazalo vsebine:

Referat.....	1
Kazalo vsebine:.....	2
Veleposlaništva, predstavništva, vizumi.....	5
.....	5
Naravne razmere.....	6
Lega in površje:.....	6
Podnebje:.....	6
Rastje:.....	6
Prebivalstvo in poselitev.....	7
Prebivalstvo:.....	7
Poselite:.....	7
Državna ureditev.....	8
Zgodovina:.....	8
Gospodarstvo.....	9
Kmetijstvo:.....	9
Ribištvo:.....	9
Rudarstvo in energetika:.....	9
Industrija:.....	9
Turizem:.....	10
Promet:.....	10
Naravne in kulturne znamenitosti.....	11
Viri:.....	12
Geografija, prebivalstvo.....	3
Ekonomija.....	4
Veleposlaništva, predstavništva, vizumi.....	4
Tuja predstavništva.....	4
Naravne razmere.....	4
Lega in površje:.....	5
Podnebje:.....	5
Rastje:.....	5
Prebivalstvo in poselitev.....	6
Prebivalstvo:.....	6
Poselite:.....	6
Državna ureditev.....	7
Zgodovina:.....	7
Gospodarstvo.....	8

Kmetijstvo:.....	8
Ribištvo:.....	8
Rudarstvo in energetika:.....	8
Industrija:.....	8
Turizem:.....	9
Promet:.....	9
Naravne in kulturne znamenitosti.....	10

Kazalo slik:

Slika 1: državni grb.....	5
Slika 2: mapa Sejšelov.....	7
Slika 3: zaliv.....	10
Slika 4: Sejšeli z morje.....	11

Geografija, prebivalstvo

Uradno ime: Republika Sejšeli; Repiblik Sesel (sejšelsko), Republic of Seychelles (angleško), République des Seychelles (francosko)

Uradni jezik: Kreolski, angleški, francoski

Državna himna: Koste Seselwa

Glavno mesto: Victoria

Predsednik France: Albert René

Državni praznik: Dan državnosti, 18. junij (1993)

Št. Prebivalcev: 74 000

Površina:453 km²

Ureditev: Predsedniška večstrankarska republika v Commonwealthu z enodomnim parlamentom, neodvisna od 1976. Britanska kolonija (1794-1976). Skupina 92 otokov se deli na 23 administrativnih okolišev (distriktov).

Najvišji vrh: Morne Seychellois, 905 m

Trenutni čas: (GMT+4)

Rast prebivalstva: 0,49 %

Pričakovana življenjska doba: Ženske 73,4 let, moški 66,0 let

Demografska gibanja: Rodnost 23 promilov; umrljivost 8 promilov

Mestno prebivalstvo: 53 %

Narodnostna sestava: Sejšelski kreoli (mešanica Azijcev, Afričanov in Evropejcev) 89,1 %; Indijci 4,7 %; Malgašani 3,1 %; Kitajci 1,6 %; Angleži 1,5 %.

Religija: Katoličani 90,9 %; protestanti 7,5 %; hindujci 0,7 °%; ostali 0,9 %.

Razmerje v spolih: 0,93 moških/žensko

Pismenost: 58 %

Raba tal: Njive, plantaže 22 %; tropski gozd 19 %; ostalo 59 %.

Podnebje: Tropsko oceansko. Letno 2000-3000 mm padavin. Deževna doba XII-III. SMT 27 °C (januar), 26 °C (julij). Povprečno 2375 mm padavin letno.

Rudno bogastvo: Brez rudnega bogastva.

Ekonomija

BDP: 0,5 milijarde ameriških dolarjev

Letna inflacija: 3 %

Rast BDP: 1,8 %

BDP na prebivalca: 6 620 ameriških dolarjev

Valuta: Sejšelska rupija; 1 SCR = 100 centov

Največje industrije: živilska in kemična industrija

Kmetijstvo: Pred leti izrazito kmetijska država, danes postaja vse bolj turistična.

Majhne kmetije (povprečna velikost je 1,5 ha). Pridelujejo kokosove orehe, banane, čaj, tobak, vanilijo in cimet. Pomembno je ribištvo.

Vrhnja internetna domena: .SC

Nacionalna klicna koda: 248

Veleposlaništva, predstavništva, vizumi

Tuja predstavništva

Konzulat Republike Sejšeli

Dunajska 158 1000 Ljubljana

Slovenija

Tel: 01/169-15-30

Slika 1: državni grb

Naravne razmere

Lega in površje:

Sejšeli ležijo v Indijskem oceanu, 1500 km vzhodno od vzhodnoafriške obale in 1000 km severovzhodno od Madagaskarja. Glavna skupina je sestavljena iz 32 otokov; ležijo na Maskarenskem podmorskem hrbtu v zahodnem delu Indijskega oceana. Največji otok je Mahé (153 km²), drugi naseljeni otoki so še Praslin (38 km²), La Digue (10 km²), Silhouette, Frégate in Nord. Vsi otoki, razen nekaj manjših, so zgrajeni iz granita in sienita, imajo strme obale in hribovito površje (najvišji vrh je Morne Seychellois na Mahéju, 905 m). obale ponekod obdajajo koralni greben.

Poleg osrednjega otočja obsega država še 83 manjših, nizkih koralni otokov s skupno površino 214 km² in okoli 400 prebivalcev: nizka otoka Bird (Île aux Vaches) in Denis severno od osrednje skupine, otočje Amirante (otoki Desroches, Poivre in D'Arros) in Alphonse ter otoka Coëtivy in Plate južno od osrednje skupine ter otočji Farquhar (otoki Farquhar, Saint-Pierre in Providence) in Aldabra severno od Madagaskarja (otoki Aldabra, Astove, Assomption in Cosmolédo). 200 morskih milj široko območje ozemeljskih voda okrog otokov obsega več kot 1 mil. km².

Podnebje:

Je tropsko oceansko, z enakomerno visokimi temperaturami vse leto (slt. ok. 25°C). deževna doba traja od novembra do aprila; takrat padavine prinaša severovzhodni monsun, v drugem delu leta prevladujejo jugovzhodni pasati. Padavin je 2000-3500 mm na leto, največ na vzhodni strani hribovitih otokov.

Rastje:

Tropski gozd je ohranjen le na strmejših pobočjih, drugače je precej izkrčen. Ob obali ponekod rasejo mangrove. Na koralnih otokih prevladujejo kokosove palme. Gozdovi pokrivajo 11% površja.

Prebivalstvo in poselitev

Prebivalstvo:

Povečanje števila prebivalcev je zmerno, v preteklosti j bilo precejšnje izseljevanje. Večinski prebivalci Sejšelov so kreoli (89%), mešanica azijskih, afriških in evropskih elementov (črnce so na otoke pripeljali kot sužnje, Indijce kot delavce na plantažah); govorijo sejšelsko (uradni jezik od 1981). Drugi prebivalci so indijskega (5%), malgaškega (3%), kitajskega (2%) in britanskega rodu (1%).

Po veroizpovedi so prebivalci katoličani (89%), protestanti (predvsem anglikanci, 8%) in hindujci (1%).

Poselitev:

Okrog 90% prebivalcev živi na Mahéju, večina manjših otokov je neposeljena. Edino mesto je Victoria (25.000, 1993).

Slika 2: mapa Sejšelov

Državna ureditev

Po ustavi, sprejeti na referendumu 18.6.1993, so Sejšeli predsedniška republika. Volilno pravico imajo vsi sejšelski državljani, starejši od 17 let.

Predsednika republike izvolijo na splošnih volitvah za pet let in je lahko vnovič izvoljen največ dvakrat; hkrati je tudi predsednik vlade in imenuje ministre. Enodomno Narodno skupščino (National Assembly) sestavlja 34 poslancev; za pet let jih izvolijo na splošnih volitvah.

Zgodovina:

Neposeljene otoke so okrog 1500 odkrili Portugalci, vendar so bili naslednji 250 let predvsem skrivališče za pirate. 1742 so si Sejšeli prisvojili Francozi z otoka Mauritius, 1756 pa so jih uradno priključili k Franciji. 1770 je na Mahéju nastala prva naselbina belih priseljencev in njihovih črnih sužnjev z Mauritiusa. Po dolgotrajnem sporu med Francijo in Veliko Britanijo so na pariški mirovni konferenci (1814) otoke prisodili Veliki Britaniji. Sprva so upravno spadali h koloniji Mauritius, 1903-65 pa so bili posebna kronska kolonija. 1965 so iz Sejšelov, otočij Aldabra, Farquhar in Desroches ter mavricijskega otočja Chagos ustanovili novo upravno enoto Britansko ozemlje v Indijskem oceanu (British Indian Ocean Territory) s sedežem na Sejšelih. 1.10.1975 so Sejšeli dobili notranjo avtonomijo, 29.6.1976 pa so postali neodvisna republika v okviru Commonwealtha. Prvega predsednika republike Jamesa Manchama (1976-77) je z državnim udarom 5.6.1977 strmoglavil France-Albert René; uvedel je socialistično družbeno ureditev ter avtorsko vladavino ob podpori socialistične Sejšelske ljudske napredne fronte (SPPF), 1979-91 edine dovoljene politične stranke.

Zaradi vse glasnejših zahtev po demokraciji so 26.7.1992 izvedli večstrankarske volitve v ustavodajno skupščino; na njih je večino glasov dobila vladajoča SPPF. 18.6.1993 so na referendumu sprejeli novo ustavo, na predsedniških volitvah (24.7.1993) je zmagal dotedanji predsednik F.-A. René, na parlamentarnih volitvah pa spet SPPF.

Gospodarstvo

Po velikih političnih spremembah 1993 so izvedli tudi uspešne gospodarske reforme; predvsem spodbujajo zasebni sektor v turizmu, industriji in kmetijstvu, tako da imajo stabilno gospodarstvo z zmerno in enakomerno rastjo BDP in majhno brezposelnostjo. Najpomembnejši dejavnosti sta turizem in ribištvo.

Kmetijstvo:

Sejšeli imajo 6000 ha njiv in trajnih nasadov (13,2 % površine), vendar na njih pridelajo le manjši del potrebne hrane. Predelujejo majhne kmetije; na njih za domačo prehrano pridelujejo povrtnino, sadje (banane, avokado, mango) in čaj ter redijo perutnino in prašiče. Za izvoz pridelujejo kopro in cimet ter manjše količine eteričnega olja pačuli, vanilije in citrone.

Ribištvo:

Tradicionalno ribištvo pokrije vse domače potrebe po svežih ribah (letni ulov rib 4500 t). Po 1987 so razvili sodobno ribiško industrijo, usmerjeno v lov na tune; večinoma jih izvažajo v Evropo. Vse pomembnejša sta lov na kozice in pridobivanje alg (za umetna gnojila, lepila, pijač in zdravila). 1978 so ozemeljske vode razširili na 200 morskih milj; odtlej dobivajo precejšnje dohodke od sporazumov o ribištvu z EU in drugimi državami.

Rudarstvo in energetika:

Sejšeli nimajo nobenih rud in tudi nafto so 1995 nehali iskati. Na nekaterih samotnih otokih pridobivajo gvano.

Instalirana moč elektrarn je 28 MW; vso električno energijo pridobijo iz uvoženih tekočih goriv v TE ter iz dizelskih agregatov.

Industrija:

Povsem je usmerjena na domači trg. Zaposluje okrog 5000 delavcev in prispeva 22,5% BDP. Najpomembnejša je živilska industrija (pivovarna in tovarna tunovih konzerv v Victorii, brezalkoholne pijače, predelava cimeta in kokosovih orehov). Izdelujejo še cigarete, izdelke iz plastičnih mas, pralne praške in turistične spominke.

Turizem:

Sejšelsko gospodarstvo je zelo odvisno od turizma; ta zaposluje okrog 4800 ljudi in prispeva 9,4% BDP (70% deviznega priliva). Razvijali so ga začeli po odprtju mednarodnega letališča na Mahéju (1971) in se usmeri na srednji in najvišji kakovostni razred (npr. na otoku Desroches ter zasebnih otokih Denis in Felicité).

Tujim turistom je na razpolago 4500 hotelskih sob, večinoma na otoku Mahé, Prasil in La Digue, na odmaknjenih otokih pa so še velike možnosti za t. i. ekološki turizem. Da bi obvarovali naravno okolje in družbo pred slabostmi množičnega turizma, je lahko v državi največ 4000 turistov hkrati, na leto pa njihovo število ne sme presegati 200.000 (1996: 131.000).

Slika 3: zaliv

Promet:

Cestni promet: cest je 345 km (80% asfaltiranih), velika večina na Mahéju in Praslinu.

Železniški promet: nima železnic

Ladijski promet: najpomembnejše pristanišče je Victoria na Mahéju; tam je tudi velik oskrbovalni center za velike in manjše ladje. Redne trajektne povezave so med otoki Mahé, Praslin in La Digue.

Letalski promet: imajo šest letališč z rednim potniškim prometom (mednarodno letališče Victoria na Mahéju in manjša na otokih Praslin, Frégate, Bird, Denis in Desroches).

Pristajalne steze so tudi še na drugih otokih, npr. D'Arros, Plate, Coëtivy, Farquhar, Assomption in Cosmolédo. Nacionalni prevoznik je Air Seychelles.

Naravne in kulturne znamenitosti

- Aldabra, velik atol v istoimenskem otočju (30 x 13 km), od 1976 naravni rezervat (350 km²) z gnezdišči sejšelske velikanke (želva) in številnih morskih ptičev. Del svetovne dediščine Unesca.
- Aride, skalni otok okrog 10 km severno od Praslina, naravni rezervat z gnezdišči morskih ptič.
- Bird (tudi Île aux Vaches), nizek koralni otok okrog 100 km severno od Mahéja. Gnezdišča množice morskih ptičev in želv.
- Cousin, otoček pred zahodno obalo Praslina, naravni rezervat (od 1968) z gnezdišči morskih ptič (mdr. črnih čiger) in želv.
- Sainte-Anne, morski narodni park pred severovzhodno obalo Mahéja, 14 km². obsega pet manjših otokovin okoliško morje z zelo bogatim živalskim svetom (koralni grebeni, več kot 150 vrst rib).
- Vallée de Mai, narodno park v notranjosti otoka Praslin, 18 ha, z bogatimi rastlinskim svetom (mdr. sejšelske palme ali coco de mer). Del svetovne dediščine Unesca.
- Victoria, glavno in edino mesto v državi, na vzhodi obali otoka Mahé. Urni stolp, nekdanje guvernerjeva palača (zdaj predsedniška rezidenca). Naravni muzej in Državni zgodovinski muzej, botanični vrt.

Slika 4: Sejšeli z morje

Viri:

- **Države sveta 2000, dr. Karel in Marjeta Natek, Založba Mladinska knjiga, 1999**